

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра будівництва та професійної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

Сергій ЯХІН

(протокол від 01 вересня 2025 р. № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН»

Міждисциплінарна освітньо-наукова програма	«Сервісна інженерія в агропромисловому виробництві» G11 Машинобудування (спеціалізація G11.03 Технологічні машини та обладнання)
Спеціальності	H7 Агроінженерія G Інженерія, виробництво та будівництво
Галузі знань	H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Факультет	інженерно-технологічний

Полтава, 2025-2026 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання спеціальних дисциплін» для здобувачів вищої освіти за міждисциплінарною освітньо-науковою програмою «Сервісна інженерія в агропромисловому виробництві»

спеціальностей G11 Машинобудування (спеціалізація G11.03 Технологічні машини та обладнання), H7 Агроінженерія

Мова викладання: державна

Розробник: Япринець Т. С., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри будівництва та професійної освіти.

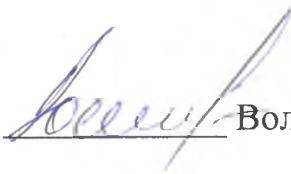
30 серпня 2025 року Тетяна ЯПРИНЕЦЬ

Погоджено гарантом освітньої програми «Сервісна інженерія в агропромисловому виробництві»

30 серпня 2025 року Сергій ХАРЧЕНКО

Схвалено радою з якості вищої освіти міждисциплінарної освітньої програми «Сервісна інженерія в агропромисловому виробництві»

Протокол від 01 вересня 2025 р., № 1

Голова ради з якості вищої освіти
міждисциплінарної освітньої програми Володимир ДУДНИК

Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані студента	обов'язкова навчальна дисципліна
Рік навчання	1 G11МБ_мд_2025[2](ОНП)
Семестр	2
Лекції (годин)	16
Практичні (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти здатності до науково-педагогічної діяльності в закладах вищої та фахової передвищої освіти через оволодіння сучасними методиками розроблення та викладання спеціальних навчальних дисциплін, розвиток критичного й самокритичного мислення, а також уміння приймати обґрунтовані педагогічні рішення в освітньому процесі.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни:

ОК Передові технології у сільськогосподарському машинобудуванні,
ОК Аналіз та оцінка небезпек у технічному сервісі,
ОК Технології технічного сервісу в агропромисловому виробництві,
ОК Патентна діяльність,
ОК Мехатронні системи техніки в АПК,
ОК Машини та засоби механізації в сільськогосподарському виробництві,
ОК Інжиніринг сервісних підприємств.

4. Компетентності:

загальні:

ЗК 3. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

фахові:

ФК 5. Здатність до науково-педагогічної діяльності в закладах вищої та фахової передвищої освіти.

5. Програмні результати навчання:

ПРН 7. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни в закладах вищої, фахової передвищої освіти.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН 7. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни в закладах вищої, фахової передвищої освіти.	знати принципи проєктування та структурування спеціальних навчальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти; нормативно-правові й методичні засади організації освітнього процесу, вимоги до формування результатів навчання, змісту дисциплін, методів навчання та оцінювання здобувачів освіти; розуміти дидактичні концепції, сучасні педагогічні підходи та методики викладання спеціальних дисциплін з урахуванням рівня освіти, галузевої специфіки та освітніх потреб здобувачів; взаємозв'язок між метою дисципліни, компетентностями, програмними результатами навчання, змістом навчальних занять і формами контролю;
	використовувати методи педагогічного проєктування, аналізу та моделювання освітніх компонентів для розроблення робочих програм, силабусів, навчально-методичних матеріалів і засобів оцінювання; сучасні освітні технології, інтерактивні та інноваційні методи навчання у процесі викладання спеціальних дисциплін; уміти планувати, організовувати та проводити лекційні, практичні й інші види навчальних занять зі спеціальних дисциплін, забезпечуючи досягнення визначених програмних результатів навчання; аналізувати та вдосконалювати власну педагогічну діяльність на основі педагогічної рефлексії, результатів навчання здобувачів і зворотного зв'язку;
	чітко та логічно доводити зміст навчального матеріалу, методичні рішення та результати освітньої діяльності до різних категорій здобувачів освіти з використанням коректної професійно-педагогічної термінології; аргументовано презентувати навчально-методичні розробки й результати

	педагогічної діяльності у письмовій, усній або візуалізованій формах;
	самостійно та відповідально здійснювати розроблення й викладання спеціальних навчальних дисциплін, нести відповідальність за якість навчально-методичного забезпечення та результати навчання здобувачів освіти; приймати обґрунтовані педагогічні рішення щодо організації освітнього процесу й оцінювати їхній вплив на якість професійної підготовки.

6. Методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
словесні: лекція, пояснення, бесіда;
наочні: ілюстрування;
практичні: практичні роботи.
2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для розв'язання проблемних ситуацій;
методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності.
3. Інноваційні та інтерактивні методи: дискусії, кейс-метод, проєктування професійних ситуацій, робота в групах, метод «Мозковий штурм», метод скрайбінгу, використання мультимедійних презентацій.
4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: тестовий контроль, практичні завдання, індивідуальний проєкт, усний самоконтроль.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретико-методологічні засади та організація освітнього процесу у викладанні спеціальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти. Методика викладання спеціальних дисциплін як складова педагогічної науки: об'єкт, предмет, завдання, основні категорії; зв'язок із дидактикою, педагогікою вищої школи та професійною педагогікою. Методологічні підходи до підготовки фахівців (компетентнісний, діяльнісний, системний) та їх вплив на цілі, зміст і організацію освітнього процесу у викладанні спеціальних дисциплін. Особливості викладання спеціальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти: рівневі відмінності, співвідношення нормативності та варіативності, практико-орієнтованість, вимоги до результатів навчання (компетентнісний вимір). Форми організації

освітнього процесу у викладанні спеціальних дисциплін (лекція, практична робота, лабораторне заняття, самостійна робота здобувачів освіти): призначення, дидактичні функції, місце в структурі дисципліни та логіка поєднання. Роль викладача як суб'єкта науково-педагогічної діяльності: проєктування освітнього процесу, академічна комунікація, професійна етика, сприяння розвитку професійних компетентностей і соціальних навичок (soft skills) здобувачів освіти. Критичність і самокритичність та обґрунтованість педагогічних рішень у діяльності викладача: аналіз умов навчання, вибір форм і підходів, оцінювання ризиків формалізації освітнього процесу, забезпечення зворотного зв'язку та відповідальність за результати навчання.

Тема 2. Проєктування змісту спеціальної навчальної дисципліни. Проєктування змісту спеціальної навчальної дисципліни як складова професійної діяльності викладача: цілісність, логіка, обґрунтованість і відповідальність за результат. Визначення мети, завдань і очікуваних результатів навчання дисципліни: розмежування понять і вимоги до формулювання. Узгодженість «результати → зміст → навчальна діяльність → оцінювання» як принцип проєктування дисципліни. Логіка структурування змісту: модульний підхід, послідовність тем, міжтематичні та міждисциплінарні зв'язки, забезпечення наступності. Відбір і оновлення навчального матеріалу: інтеграція сучасних наукових результатів і професійних практик; критерії добору джерел. Академічна доброчесність у доборі та використанні джерел і навчальних матеріалів. Формування критичного мислення та здатності приймати обґрунтовані рішення через зміст і завдання дисципліни. Інтеграція соціальних навичок (soft skills) у зміст і навчальні завдання: комунікація, командна взаємодія, відповідальність, самоорганізація.

Тема 3. Технології навчання у викладанні спеціальних дисциплін. Поняття педагогічної технології та технології навчання: ознаки, структура, відмінність від методів і форм організації навчання. Роль технологій навчання в методиці викладання спеціальних дисциплін: проєктування, керованість процесу, вимірюваність результатів. Класифікація традиційних і сучасних технологій навчання у викладанні спеціальних дисциплін: підстави класифікації та дидактичні можливості. Дослідницькі та проєктні технології навчання як цілісні педагогічні системи: етапність, ролі учасників, очікуваний продукт діяльності та результати навчання, критерії оцінювання. Цифрові освітні технології та електронні освітні ресурси: освітні середовища, інструменти комунікації, візуалізації, контролю й підтримки самостійної роботи. Критерії обґрунтованого вибору та поєднання технологій навчання залежно від мети, змісту дисципліни та очікуваних результатів навчання.

Потенціал технологій навчання у формуванні критичного мислення, уміння приймати обґрунтовані рішення, комунікативних умінь і навичок командної роботи. Забезпечення академічної доброчесності під час застосування сучасних і цифрових технологій навчання.

Тема 4. Сучасні методи активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Навчально-пізнавальна діяльність здобувачів вищої освіти: сутність, структура та чинники активізації у викладанні спеціальних дисциплін. Поняття активних і інтерактивних методів навчання: ознаки, дидактичні цілі, відмінність від традиційних методів. Класифікація активних і інтерактивних методів: дискусійні, проблемно-пошукові, ситуаційні, імітаційно-рольові, проєктно-аналітичні, тренінгові, цифрові інтерактивні. Проблемне навчання як засіб активізації: постановка проблеми, проблемна ситуація, гіпотези, алгоритм організації роботи, типові помилки (імітація проблемності). Кейс-метод і ситуаційні методи: вимоги до кейсу, робота з даними та доказами, критерії оцінювання рішень, модерація обговорення. Евристичні методи: мозковий штурм, метод запитань, «дерево рішень», метод фокальних об'єктів. Методи стимулювання самостійної роботи та пізнавальної мотивації: завдання різного рівня складності, мікропроєкти, робота з джерелами, рефлексивні практики, зворотний зв'язок. Формування соціальних навичок (soft skills) засобами активних методів: комунікація, командна взаємодія, відповідальність, самоорганізація, культура аргументації. Роль викладача у виборі та комбінуванні методів: дидактична доцільність, керування групою динамікою, підтримка академічної комунікації, запобігання формальній активності. Урахування принципів сталого розвитку в організації навчально-пізнавальної діяльності: етичні обмеження, безпека, соціальна відповідальність, екологічний контекст професійних рішень.

Тема 5. Методика підготовки та проведення лекційних занять зі спеціальних дисциплін. Лекція як форма організації освітнього процесу у викладанні спеціальних дисциплін: мета, завдання, дидактичні функції, місце в структурі дисципліни. Вимоги до лекційного заняття зі спеціальної дисципліни: науковість, логічність, системність, доступність, доказовість, професійна спрямованість. Структура та логіка побудови лекції: етапи, композиція матеріалу, перехід від понять до узагальнень і прикладних висновків. Методичні прийоми викладання (подання) навчального матеріалу: пояснення, проблематизація, приклади й професійні ситуації, порівняння, узагальнення, акцентування ключових понять. Засоби навчання в лекційному курсі: наочні, технічні та цифрові засоби; принципи дидактично доцільного використання. Організація зворотного зв'язку та активної взаємодії на лекції: запитання, міні-обговорення, опитування, короткі завдання, рефлексивні

прийоми. Розвиток критичного мислення та аналітичних умінь у лекційному навчанні: робота з аргументами, даними, альтернативами, критеріями обґрунтування рішень. Роль викладача в забезпеченні логічної цілісності лекційного курсу та якості викладання: планування, узгодженість тем, методичний контроль і самооцінювання.

Тема 6. Методика підготовки та проведення практичних і лабораторних занять зі спеціальних дисциплін. Практична та лабораторна форми освітнього процесу у викладанні спеціальних дисциплін: мета, завдання та дидактичні функції. Специфіка практичних і лабораторних занять у системі професійної підготовки здобувачів вищої та фахової передвищої освіти. Методика підготовки практичних і лабораторних занять: визначення цілей, відбір змісту, підготовка завдань і методичного забезпечення. Організація індивідуальної та групової роботи здобувачів освіти під час виконання практичних і лабораторних завдань. Формування професійних умінь і навичок, а також соціальних навичок (soft skills): командної роботи, комунікації, відповідальності та самоорганізації у процесі практичної діяльності. Методи поточного контролю та оцінювання результатів навчання на практичних і лабораторних заняттях. Роль викладача в організації та керівництві практичною діяльністю здобувачів освіти й забезпеченні якості виконання практичних і лабораторних робіт.

Тема 7. Розроблення та вдосконалення навчально-методичного забезпечення та забезпечення якості освітнього процесу. Навчально-методичне забезпечення спеціальної навчальної дисципліни та його роль у реалізації освітнього процесу. Структура навчально-методичного забезпечення: силабус, робоча програма навчальної дисципліни, методичні матеріали до лекційних, практичних і лабораторних занять, завдання для самостійної роботи здобувачів освіти. Принципи відбору, структурування та оновлення навчально-методичних матеріалів з урахуванням вимог освітньої програми та очікуваних результатів навчання. Критерії та інструменти оцінювання результатів навчання як складова навчально-методичного забезпечення. Забезпечення якості освітнього процесу у викладанні спеціальних дисциплін та роль викладача у внутрішній системі забезпечення якості освіти. Використання результатів моніторингу, зворотного зв'язку та самооцінювання для вдосконалення навчально-методичного забезпечення і підвищення ефективності викладання спеціальних дисциплін. Документування та стандартизація навчально-методичних матеріалів: уніфікація вимог до оформлення, структури й доступності матеріалів у межах дисципліни; забезпечення прозорості критеріїв оцінювання, процедур контролю та правил виконання навчальних завдань. Управління якістю

навчально-методичного забезпечення: періодичний перегляд і актуалізація змісту, узгодження матеріалів із результатами навчання, підвищення практико-орієнтованості та забезпечення міждисциплінарних зв'язків. Організація підтримки здобувачів освіти: надання методичних рекомендацій, прикладів виконання завдань, інструкцій до практичних і лабораторних робіт; забезпечення умов для самостійної роботи та академічної комунікації. Забезпечення академічної доброчесності в навчально-методичних матеріалах: коректне використання джерел, недопущення плагіату, формування культури посилань і самостійного виконання завдань; запобігання формалізації оцінювання. Цифровізація навчально-методичного забезпечення: використання електронних освітніх платформ і цифрових ресурсів для поширення матеріалів, організації контролю та зворотного зв'язку; підтримка змішаного/дистанційного формату за умови збереження дидактичної доцільності.

Тема 8. Педагогічна рефлексія та вдосконалення методики викладання спеціальних дисциплін. Педагогічна рефлексія як складова професійної діяльності викладача спеціальних дисциплін і умова підвищення якості освітнього процесу. Самоаналіз і критичне осмислення змісту, методів, технологій і результатів викладання спеціальних дисциплін; виявлення сильних сторін і зон удосконалення. Аналіз ефективності застосованих технологій, методів і форм організації освітнього процесу: відповідність визначеним цілям, результатам навчання та критеріям оцінювання; запобігання формалізації навчальної активності. Використання зворотного зв'язку від здобувачів освіти, результатів оцінювання та даних моніторингу для уточнення й коригування змісту, завдань, методичних прийомів і організації навчальної взаємодії. Прийняття обґрунтованих педагогічних рішень на основі рефлексивного аналізу: визначення причин навчальних утруднень, добір оптимальних способів підтримки, уточнення критеріїв і процедур контролю. Професійний розвиток і самовдосконалення викладача: оновлення методичного інструментарію, підвищення цифрової та методологічної компетентності, участь у професійних спільнотах, апробація та осмислення інноваційних практик у контексті підвищення якості викладання спеціальних дисциплін.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота
1. Теоретико-методологічні засади та організація освітнього процесу у викладанні спеціальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	8	2	-	6
2. Проєктування змісту спеціальної навчальної дисципліни.	10	2	2	6
3. Технології навчання у викладанні спеціальних дисциплін.	12	2	2	8
4. Сучасні методи активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти.	14	2	2	10
5. Методика підготовки та проведення лекційних занять зі спеціальних дисциплін.	10	2	2	6
6. Методика підготовки та проведення практичних і лабораторних занять зі спеціальних дисциплін.	12	2	2	8
7. Розроблення та вдосконалення навчально-методичного забезпечення та забезпечення якості освітнього процесу.	14	2	2	10
8. Педагогічна рефлексія та вдосконалення методики викладання спеціальних дисциплін.	10	2	2	6
Усього годин	90	16	14	60

8. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Практичне заняття 1. Проєктування змісту спеціальної навчальної дисципліни.	2
Практичне заняття 2. Вибір і обґрунтування технологій навчання у викладанні спеціальних дисциплін.	2
Практичне заняття 3. Сучасні методи активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти.	2
Практичне заняття 4. Методика підготовки та проведення лекційних занять зі спеціальних дисциплін.	2
Практичне заняття 5. Методика підготовки та проведення практичних і лабораторних занять зі спеціальних дисциплін.	2
Практичне заняття 6. Розроблення навчально-методичного забезпечення та оцінювання якості освітнього процесу.	2

Практичне заняття 7. Педагогічна рефлексія та вдосконалення методики викладання спеціальних дисциплін.	2
--	---

Теми лабораторних занять – не передбачено навчальним планом.

Теми семінарських занять – не передбачено навчальним планом.

9. Теми самостійної роботи

Назви теми	Кількість годин
1. Теоретико-методологічні засади та організація освітнього процесу у викладанні спеціальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	6
2. Проєктування змісту спеціальної навчальної дисципліни.	6
3. Технології навчання у викладанні спеціальних дисциплін.	8
4. Сучасні методи активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти.	10
5. Методика підготовки та проведення лекційних занять зі спеціальних дисциплін.	6
6. Методика підготовки та проведення практичних і лабораторних занять зі спеціальних дисциплін.	8
7. Розроблення та вдосконалення навчально-методичного забезпечення та забезпечення якості освітнього процесу.	10
8. Педагогічна рефлексія та вдосконалення методики викладання спеціальних дисциплін.	6

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти відіграє важливу роль у процесі професійного становлення, оскільки спрямована на поглиблення, закріплення та систематизацію теоретичних знань, а також розвиток практичних умінь і навичок, необхідних для майбутньої фахової діяльності. Реалізація цього виду освітньої діяльності здійснюється шляхом виконання завдань самостійної роботи, що сприяє формуванню в здобувачів умінь критично мислити, приймати аргументовані рішення, працювати з інформаційними джерелами та відповідально ставитися до власної освітньої траєкторії.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмний результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН 7. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни в закладах вищої, фахової передвищої освіти.	Виконання завдань на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи (розв'язування тестів та виконання індивідуального завдання).

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми / Форма контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	денна форма здобуття освіти			
	виконання завдань на практичних заняттях	тестовий контроль	виконання індивідуального завдання	
1. Теоретико-методологічні засади та організація освітнього процесу у викладанні спеціальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.	—	10	20	—
2. Проєктування змісту спеціальної навчальної дисципліни.	10			10
3. Технології навчання у викладанні спеціальних дисциплін.	10			10
4. Сучасні методи активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти.	10			10
5. Методика підготовки та проведення лекційних занять зі спеціальних дисциплін.	10			10
6. Методика підготовки та проведення практичних і лабораторних занять зі спеціальних дисциплін.	10			10
7. Розроблення та вдосконалення навчально-методичного забезпечення та забезпечення якості освітнього процесу.	10			10
8. Педагогічна рефлексія та вдосконалення методики викладання спеціальних дисциплін.	10			10
Тестовий контроль	—			
Виконання індивідуального завдання	—	—	20	
Разом	70	10	20	100

Шкала та критерії оцінювання форм контролю

<i>Форми контролю</i>	<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
Виконання практичних завдань	5	завдання виконано повністю та самостійно, у відповідності до встановлених вимог. Робота має чітку, логічно вибудовану структуру, усі передбачені елементи подано послідовно та взаємопов'язано. Зміст роботи засвідчує ґрунтовне розуміння теоретичних засад і методичних підходів, а також уміння обґрунтовано інтегрувати теоретичні положення з практичними аспектами освітнього процесу. Аналіз здійснено повно, аргументовано та професійно, з коректним використанням прикладів, що підтверджують доцільність запропонованих педагогічних рішень. Виявлено самостійність і критичність мислення, здатність до оцінювання методичних рішень і формулювання обґрунтованих висновків і пропозицій щодо вдосконалення освітнього процесу. Висновки є обґрунтованими та безпосередньо впливають зі змісту виконаної роботи. Стиль викладу академічний, мова грамотна, професійна термінологія використовується коректно, оформлення відповідає встановленим вимогам. Продемонстровано відмінний рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
	4	завдання виконано самостійно та загалом у відповідності до встановлених вимог. Робота має логічну структуру, основні передбачені елементи подано послідовно й взаємопов'язано, однак окремі структурні та змістові аспекти потребують уточнення або поглиблення. Зміст роботи свідчить про достатній рівень розуміння теоретичних засад і методичних підходів, а також уміння поєднувати теоретичні положення з практичними аспектами освітнього процесу, хоча окремі положення подані без належної аргументації. Аналіз виконано загалом правильно, однак він не завжди є повним і системним. Приклади використано доречно, проте їх кількість та глибина аналізу є обмеженими. Виявлено здатність до оцінювання методичних рішень і формулювання висновків, які переважно логічні, але в окремих випадках мають узагальнений характер і недостатню конкретизацію. Стиль викладу переважно академічний, мова грамотна, професійна термінологія використовується здебільшого коректно, можливі незначні стилістичні або мовні неточності. Оформлення роботи загалом відповідає встановленим вимогам. Продемонстровано достатній рівень сформованості

<i>Форми контролю</i>	<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
		компетентностей і переважне досягнення програмних результатів навчання.
	3	завдання виконано частково з дотриманням основних вимог. Робота має загальну структуру, проте її логіка є недостатньо послідовною, а окремі елементи подані фрагментарно або потребують уточнення. Зміст роботи свідчить про середній рівень розуміння теоретичних засад і методичних підходів, при цьому зв'язок між теоретичними положеннями та практичними аспектами освітнього процесу простежується неповною мірою. Аналіз має переважно описовий характер, аргументація обмежена, приклади використано вибірково та без належного пояснення їх доцільності. Висновки сформульовані, однак мають загальний характер, недостатню конкретизацію й не завжди логічно впливають зі змісту виконаної роботи. Стиль викладу переважно нейтральний, професійна термінологія використовується непослідовно, можливі мовні та стилістичні неточності. Оформлення роботи частково відповідає встановленим вимогам. Продemonстровано середній рівень сформованості компетентностей і часткове досягнення програмних результатів навчання.
	2	завдання виконано фрагментарно та з істотними відхиленнями від встановлених вимог. Структура роботи є нечіткою, окремі обов'язкові елементи відсутні або подані формально. Зміст роботи свідчить про низький рівень розуміння теоретичних засад і методичних підходів, зв'язок між теорією та практичними аспектами освітнього процесу практично не простежується. Аналіз має поверхневий і неповний характер, аргументація є слабкою або відсутньою, приклади використано без пояснення їх доцільності або недоречно. Висновки носять формальний характер і не відповідають змісту виконаної роботи. Стиль викладу недостатньо академічний, професійна термінологія використовується некоректно або епізодично, наявні мовні та стилістичні помилки. Оформлення роботи не відповідає встановленим вимогам. Продemonстровано низький рівень сформованості компетентностей і недостатнє досягнення програмних результатів навчання.

<i>Форми контролю</i>	<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
	1	завдання виконано формально або з грубими змістовими та методичними помилками. Робота не має логічної структури, більшість обов'язкових елементів відсутні. Зміст не відображає розуміння теоретичних засад і методичних підходів, зв'язок між теоретичними положеннями та практичними аспектами освітнього процесу відсутній. Аналіз фактично відсутній, аргументація не наведена, приклади відсутні або не відповідають темі. Висновки не сформульовані або не мають змістового зв'язку з виконаною роботою. Стиль викладу не відповідає академічним вимогам, професійна термінологія не використовується або використовується неправильно. Оформлення роботи не відповідає встановленим вимогам. Продemonстровано дуже низький рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
	0	завдання не виконано або подано у вигляді, що унеможлиблює оцінювання рівня сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Робота відсутня або її зміст не відповідає темі та встановленим вимогам. Продemonстровано відсутність сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
Тестовий контроль	0,5	вірна відповідь, знання теоретичного матеріалу є достатнім
	0	неправильна відповідь на запитання, недостатнє знання теоретичного матеріалу
Індивідуальне завдання	20-17	індивідуальне завдання виконано на високому рівні повноти та самостійності з повним дотриманням установлених вимог. Поданий матеріал відзначається цілісністю, внутрішньою логікою та структурною завершеністю; усі розроблені елементи навчально-методичного забезпечення (елемент силабусу, фрагмент робочої програми, методичні моделі занять, завдання для самостійної роботи) є змістовно взаємопов'язаними та відображають єдину, концептуально обґрунтовану методичну модель. Робота демонструє ґрунтовне опанування теоретичних положень методики викладання спеціальних дисциплін і сучасних методичних підходів, а також здатність усвідомлено проєктувати навчально-методичні рішення відповідно до логіки освітнього процесу та визначених програмних результатів навчання. Аналітична складова вирізняється системністю, глибиною й аргументованістю; обґрунтування вибору педагогічних технологій, методів і форм навчання є послідовним, логічно вмотивованим і переконливим. Теоретичні

<i>Форми контролю</i>	<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
		положення інтегровані з практичними аспектами методичної діяльності, що засвідчує професійне розуміння закономірностей організації навчання у вищій освіті. Наведені приклади є релевантними, змістовними та доречно підсилюють сформульовані узагальнення. Робота відображає високий рівень самостійності й критичності мислення, уміння порівнювати альтернативні методичні підходи, оцінювати їхню доцільність і формувати обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення. Підсумкові висновки чітко структуровані, логічно узгоджені зі змістом роботи та свідчать про зріле педагогічне мислення. Оформлення відповідає академічним вимогам, мова є грамотною й професійно виваженою, термінологія використовується коректно. Продемонстровано відмінний рівень сформованості компетентностей і повне досягнення програмних результатів навчання.
	16-13	індивідуальне завдання виконано самостійно та в основному відповідно до встановлених вимог. Робота є змістовною й структурованою; більшість елементів навчально-методичного забезпечення подано повно та логічно, однак окремі компоненти потребують уточнення, розширення або більш чіткого узгодження між собою. Загальний зміст роботи свідчить про достатній рівень опанування теоретичних засад і методичних підходів, а також уміння застосовувати їх під час проєктування навчально-методичних матеріалів. Аналітична частина виконана коректно й аргументовано, проте в окремих фрагментах аналіз має узагальнений характер і недостатню глибину. Запропоновані педагогічні та методичні рішення є загалом доцільними, однак не завжди повною мірою обґрунтованими з урахуванням альтернативних підходів або можливих варіантів реалізації. Поєднання теоретичних положень із практичними аспектами освітньої діяльності здійснено, проте не в усіх випадках має системний характер. Робота демонструє здатність до аналітичного осмислення та оцінювання методичних рішень. Висновки є логічними й пов'язаними зі змістом роботи, однак мають переважно описовий характер і потребують більшої конкретизації. Пропозиції щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення сформульовано, проте вони не завжди розкриті достатньо ґрунтовно. Стиль викладу переважно відповідає академічним вимогам, мова є грамотною, професійна термінологія використовується

<i>Форми контролю</i>	<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
		здебільшого коректно; можливі поодинокі стилістичні або мовні неточності. Оформлення роботи загалом відповідає встановленим вимогам. Продemonстровано достатній рівень сформованості компетентностей і переважне досягнення програмних результатів навчання.
	12-9	індивідуальне завдання виконано частково з дотриманням основних установлених вимог. Поданий матеріал містить окремі елементи навчально-методичного забезпечення, однак їх представлення є неповним, фрагментарним і недостатньо впорядкованим. Зміст роботи свідчить про середній рівень розуміння теоретичних положень і методичних підходів; окремі аспекти розкрито поверхнево або без належного пояснення й обґрунтування. Аналітична складова роботи має обмежену глибину: аналіз переважно носить описовий характер, аргументація вибору методичних рішень є фрагментарною, альтернативні педагогічні підходи практично не розглядаються або лише формально згадуються. Зв'язок між теоретичними положеннями та практичними аспектами освітнього процесу простежується, однак не має системного характеру. Висновки сформульовані, проте мають загальний характер і не завжди чітко співвіднесені зі змістом виконаної роботи. Пропозиції щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення є декларативними або потребують суттєвого уточнення й методичного обґрунтування. Виклад матеріалу не в усіх випадках відповідає академічному стилю, професійна термінологія використовується вибірково, можливі мовні та стилістичні помилки. Оформлення роботи частково відповідає встановленим вимогам. Продemonстровано середній рівень сформованості компетентностей і часткове досягнення програмних результатів навчання.
	8-5	індивідуальне завдання виконано фрагментарно та з істотними відхиленнями від установлених вимог. Робота містить окремі елементи навчально-методичного забезпечення, однак вони подані неповно, несистемно або формально, без належного логічного зв'язку між собою. Зміст роботи свідчить про обмежене розуміння теоретичних положень і методичних підходів; окремі твердження є неточними, поверхневими або некоректно сформульованими. Аналітична складова роботи є слабко вираженою або має формальний характер. Обґрунтування запропонованих методичних рішень є недостатнім, аргументація подається вибірково та, як правило, не

<i>Форми контролю</i>	<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
		підкріплюється прикладами або посиланнями на теоретичні положення. Зв'язок між теоретичними засадами та практичними аспектами освітнього процесу простежується лише частково або епізодично. Висновки сформульовані узагальнено, непослідовно та не завжди логічно випливають зі змісту виконаної роботи. Пропозиції щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення відсутні або мають декларативний характер без методичного обґрунтування. Стиль викладу неповною мірою відповідає академічним вимогам, професійна термінологія використовується обмежено або некоректно, наявні мовні та стилістичні помилки. Оформлення роботи частково не відповідає встановленим вимогам. Продemonстровано низький рівень сформованості компетентностей і недостатній рівень досягнення програмних результатів навчання.
	4-1	індивідуальне завдання виконано формально або з істотними порушеннями встановлених вимог. Робота не має чіткої структури, більшість обов'язкових елементів навчально-методичного забезпечення відсутні або подані фрагментарно, без логічних і змістових зв'язків між собою. Зміст роботи свідчить про вкрай обмежене та поверхнєве розуміння теоретичних положень і методичних підходів, наявні суттєві концептуальні та термінологічні неточності. Аналітична складова практично не сформована: аналіз має описовий або декларативний характер, аргументація відсутня або не відповідає заявленим положенням. Запропоновані педагогічні чи методичні рішення не обґрунтовані, не співвіднесені з результатами навчання та не пов'язані зі змістом роботи. Зв'язок між теоретичними засадами методики викладання та практичними аспектами освітнього процесу не простежується. Висновки відсутні або не відповідають змісту виконаної роботи; пропозиції щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення не сформульовані. Стиль викладу не відповідає академічним вимогам, професійна термінологія використовується некоректно або відсутня, наявні численні мовні та стилістичні помилки. Оформлення роботи не відповідає встановленим вимогам. Продemonстровано дуже низький рівень сформованості фахових і загальних компетентностей та недосягнення програмних результатів навчання.

<i>Форми контролю</i>	<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
	0	індивідуальне завдання не виконано або подано у вигляді, що унеможливорює його об'єктивне оцінювання. Робота відсутня або її зміст не відповідає темі індивідуального завдання та встановленим вимогам, що не дає змоги здійснити аналіз навчально-методичних рішень, визначити рівень сформованості компетентностей і оцінити досягнення програмних результатів навчання. Продемонстровано відсутність сформованості заявлених компетентностей і недосягнення програмних результатів навчання.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене під час вивчення навчальної дисципліни

Персональні комп'ютери (ноутбуки), під'єднані до мережі Internet, хмарні додатки Google, веб-браузери, мережа Wi-Fi, програмне забезпечення: MS Windows, MS Office, PowerPoint, мультимедійне обладнання (проектор, екран). Електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua/home>), АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua/>), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>).

13. Політика навчальної дисципліни

- щодо термінів виконання та перескладання: практичні завдання та завдання із самостійної роботи, що подаються з порушенням установлених термінів без поважних причин, оцінюються зі зниженням на 30 % від максимально можливого балу.

Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів, що є нижчою за межу незадовільного рівня навчання. У такому випадку кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення студента до семестрового контролю та повідомляє про це деканат факультету шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. На підставі цього рішення декан факультету видає розпорядження про недопущення здобувача вищої освіти до семестрового контролю. Такий здобувач вважається таким, що має підсумкову академічну заборгованість.

Перескладання поточного або підсумкового контролю можливе лише за наявності поважних причин та з дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії, яку формує декан за участю викладачів відповідної кафедри. Оцінка,

отримана під час другого повторного проходження, вважається остаточною.

- **щодо академічної доброчесності:** у процесі навчання здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися засад академічної доброчесності та загальноприйнятих норм етичної поведінки, визначених у Кодексі академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету <https://surl.li/xqtwpr>.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані самостійно виконувати всі практичні, індивідуальні та самостійні завдання, без плагіату та несанкціонованої допомоги. Використання чужих ідей, текстів, досліджень або результатів без належного посилання розцінюється як плагіат. Під час проведення будь-яких форм контролю забороняється списування, використання мобільних пристроїв чи інших допоміжних засобів, що не передбачені умовами завдання.

Порушення принципів і норм академічної доброчесності може бути підставою для застосування академічної відповідальності, зокрема: повторне проходження оцінювання; зниження або анулювання оцінки; неприйняття роботи до перевірки тощо. Співпраця здобувачів вищої освіти з усіма учасниками освітнього процесу має ґрунтуватися на принципах: поваги та толерантності, академічного партнерства та взаємодопомоги, відповідальності та особистої доброчесності, соціальної справедливості та недискримінації, дотримання ділового етикету.

- **щодо відвідування занять:** регулярне відвідування занять є обов'язковою умовою освітнього процесу та важливою передумовою успішного засвоєння навчального матеріалу. Здобувач вищої освіти повинен бути присутнім на лекційних та практичних заняттях згідно з розкладом. Пропуски занять дозволяються лише з поважних документально підтверджених причин. У разі відсутності студент зобов'язаний самостійно опрацювати пропущений матеріал та у визначений термін відпрацювати пропущене практичне заняття. Дотримання дисципліни відвідування занять є показником відповідального ставлення до навчання та професійного становлення здобувача.

- **щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти:** здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної/інформальної освіти. Таке визнання можливе за умови документального підтвердження успішного проходження відповідних навчальних курсів на різних освітніх платформах.

Процедура визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, здійснюється відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (<https://surl.li/ujwdjh>).

- **щодо оскарження результатів оцінювання:** після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач вищої освіти має право звернутися до викладача із проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості врегулювання ситуації на рівні викладач – здобувач, останній може ініціювати процедуру апеляції.

Підставами для оскарження результатів оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, визначеної у силабусі та робочій програмі навчальної дисципліни; необ'єктивне оцінювання; наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачеві не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання.

Здобувач вищої освіти може подати апеляцію не пізніше наступного робочого дня після оголошення результату оцінювання. Для цього він звертається до декана факультету з письмовою заявою, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана за участю викладачів відповідної кафедри.

Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення щодо наявності або відсутності підстав для оскарження оцінювання. Присутність здобувача на засіданні апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки комісії оформлюються протоколом і доводяться до відома здобувача та викладача.

Результатом розгляду апеляції може бути одне з двох рішень:

- попередня оцінка відповідає рівню досягнення результатів навчання й не змінюється;
- попередня оцінка не відповідає рівню досягнення результатів навчання, і здобувач заслуговує іншої оцінки.

За результатами апеляції оцінка не може бути знижена.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Джеджула О. М. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ВНАУ, 2020. 208 с.
2. Задорожна-Княгницька Л. В., Нетребя М. М., Бодик О. П. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Одеса : КУПРІЄНКО СВ, 2022. 309 с.
3. Корець М. С. Методика викладання технічних навчальних дисциплін : навч. посібн., Київ. 2019. 240 с.
4. Методика викладання фахових дисциплін у ЗВО: опорний конспект лекцій у схемах і таблицях : навч. посібник. Чернівці : Технодрук, 2019. 177 с.
5. Нагаєв В. М., Портян М.О. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Харків, 2018. 289 с.
6. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник.

Івано–Франківськ, 2022.180 с.

7. Цвіркун Л. О., Омельченко О. В. Методика викладання технічних дисциплін: навч. посіб. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2023. 117 с.

Допоміжні:

8. Аверіна К., Байрамова О., Япринець Т. Формування soft skills як дескриптор якості сучасної вищої освіти. Інноваційна педагогіка. 2021. № 39. С. 11-15.
9. Афанасьєва О. Особливості дистанційного викладання технічних дисциплін. Новий колегіум. 2021. № 2. С. 29-32.
10. Доценко Н. Методика використання інтерактивних графічно-цифрових онлайн засобів під час вивчення загальнотехнічних дисциплін на практичних заняттях. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2020. № 8 (102). С. 181-190.
11. Національна рамка кваліфікацій : постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (зі змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
12. Оніпко В., Япринець Т., Антоненко А. Загальнокультурна ключова компетентність як основа підготовки майбутніх фахівців. Українська професійна освіта: науковий журнал. 2023. Вип.14. С.81-89.
13. Оніпко В., Япринець Т. Формування готовності до інноваційної освітньої діяльності як ключової компетентності майбутніх фахівців. Українська професійна освіта: науковий журнал. 2024. Вип.16. С.71-78.
14. Полтавський державний аграрний університет. Освітні програми. <https://www.pdau.edu.ua/content/osvitni-programy-poltavskogo-derzhavnogo-agrarnogo-universytetu>
15. Полтавський державний аграрний університет. Положення про освітню діяльність <https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>